

ارزیابی اثرات گردشگری خانه‌های دوم بر توسعه پایدار روستایی مطالعه موردی: روستای اورامان تخت

پرویز آقایی^۲، حسین رئیسی^۲، کمال اوسطی^{۳*}، حسن محمدی^۴

^۱ کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه خوارزمی 09384223615

^۲ کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه شهیدبهشتی تهران parviz.aghaei7@gmail.com

چکیده

خانه‌های دوم خانه‌هایی است که بوسیله خانوارهای ساکن در نقاط دیگر خریداری و یا به مدت طولانی اجاره می‌شود. چنین خانه‌هایی معمولاً در نواحی روستایی قرار داشته و برای مقاصد تفریحی استفاده می‌شوند، دارای اسامی خانه‌های آخر هفته و خانه‌های تعطیلات نیز هستند. گردشگری خانه دوم در سالیان گذشته در ایران رونق چشمگیری یافته است و اهمیت آن امروزه بیشتر نمایان است. این نوع گردشگری می‌تواند تأثیرات مثبت و منفی مختلفی را بر نواحی روستایی بر جای بگذارد. در این مقاله روستای اورامان تخت به عنوان محدوده مورد مطالعه بررسی می‌گردد. از آنجایی که در طول چند سال گذشته در این روستا نیز گردشگری خانمه دوم رواج یافته است اهمیت آن ایجاب می‌کند که تأثیرات مثبت و منفی آن بررسی گردد. در این مقاله که با روش توصیفی-تحلیلی و کاربردی انجام می‌شود و همچنین شیوه گردآوری اطلاعات به صورت میدانی و کتابخانه‌ای می‌باشد، محققین درصددند تا تأثیرات مثبت و منفی این نوع از گردشگری را در روستای اورامان بررسی کنند. نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که گردشگری خانه دوم هم دارای ابعاد مثبت و هم منفی می‌باشد که ضرورت مدیریت صحیح و پایدار را مبرم می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری، گردشگری پایدار، گردشگری خانه دوم، توسعه پایدار روستایی، روستای اورامان تخت

مقدمه

بررسی‌ها نشان می‌دهد که صنعت گردشگری در دنیا، اکنون سومین صنعت پر درآمد پس از نفت و خودرو است. براساس آمارهای ارائه شده سالانه 3/5 میلیارد سفر انجام می‌شود. که 700 میلیون آنها بین کشوری و دو میلیارد و 800 میلیون آن سفر داخلی است. با وجود اینکه ایران یکی از دیدنی‌ترین کشورهای جهان می‌باشد، که خود را جز ده کشور اول جهان از لحاظ جاذبه‌های گردشگری و جز 5 کشور جهان از نظر تنوع گردشگری و جز 3 کشور اول جهان از نظر صنایع دستی قرار داده است از مجموعه این سفرهای بین کشوری، سهمیه ایران یک میلیون و پانصد هزار سفر، یعنی حدود 2 درصد از سهم جهانی است (آقایی، 1393: 3). تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جهان طی سده‌های اخیر بویژه در زمینه افزایش جمعیت، گسترش شهرنشینی، توسعه راههای ارتباطی و وسایل حمل و نقل، افزایش اوقات فراغت و بهبود رفاه اجتماعی منجر به توسعه گردشگری در نواحی روستایی یا گردشگری روستایی^۱ شد. البته گردشگری روستایی به عنوان یک فعالیت اجتماعی در نیمه قرن 18 در انگلستان و اروپا ظاهر گردید. قبل از آن نیز نواحی روستایی مورد استفاده فعالیتهای تفریحی قرار گرفت، اما محدود به اشراف،

¹ Rural Tourism